

DATOS IDENTIFICATIVOS

Historia: Historia da arte

Materia	Historia: Historia da arte			
Código	P01G010V01202			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1º	2C
Lingua de impartición				
Departamento	Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	Castro Fernandez, Jose Antonio			
Profesorado	Castro Fernandez, Jose Antonio			
Correo-e				
Web				
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
A37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
B1	Capacidade de xestión da información.
B15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Conocimiento de los conceptos básicos de la Historia del Arte.	A1 A8	
Conocimiento de los periodos artísticos más importantes y su evolución.	A2	B1
Conocimiento del arte gallego en su contexto histórico	A4 A8	B1
Capacidad de comprender la obra de arte en su contexto histórico cultural.	A4	
Capacidad para comprender la obra de arte como manifestación cultural de su tiempo.	A5 A37	B15
Capacidad de reconocer los antecedentes históricos de obras y movimientos artísticos.	A6 A37	
Capacidad de reconocer los antecedentes históricos de obras y movimientos artísticos.	A37	
Habilidad para contextualizar históricamente la obra de arte.	A37	
Habilidad para contextualizar históricamente el arte gallego	A37	B15

Contidos**Tema**

1.-A Historia da Arte. O concepto e os seus métodos de lectura. (*) (*)

2.--O retorno á historia e o debate en torno ó fin da modernidade. A mirada postmoderna como resposta estética. ¿De que falamos cando falamos de Novo Espírito nos 80? Os anos 80 como pintura e os seus modelos. (*) (*)

3.-Tradicións e identidades na era dos xéneros diferenciados: escultura e novas tecnoloxías. Modelos, obxectos e conceptos. O novo papel da escultura: o espacio como totalidade e as novas utopías sociais. (*) (*)

4.-Os modelos estéticos despois da segunda metade da década dos ochenta do século XX: as transformacións da reciclaxe histórica: a modernidade como posibilidade de comprensión do final do século XX. Un segundo ciclo postmoderno: retorno ás narracións transcendentais (1986-2000). O novo orden estético mundial despois da Guerra Fría. Os novos contextos socio-políticos e estéticos: da caída da URSS á caída do Muro de Berlín e os novos conflitos. O novo orden mundial: Norte-Sur, eurocentrismo, periferia e globalización. (*) (*)

5.-A estética do obxecto e as novas tecnoloxías mediáticas. O chamado apropiacionismo. O modelo norteamericano e os seus protagonistas. Revisitando os 60: as opcións neo (minimalismo, pop y conceptual) As novas tecnoloxías mediáticas e os novos soportes na época da desaparición de xéneros artísticos: fotografía, vídeo, cine, electrónica, ordenador, internet, satélite O mundo biónico. (*) (*)

6.-Arte e totalidade: unha estética ideoloxizada. As transformacións fundamentais no final do século XX : o artista e os novos compromisos. O mundo como problema. Activismo e política. As variacións no ámeto social e antropológico: o individuo como problema. O antropocentrismo e as súas dimensións sociais. A idea do Corpo como metáfora ideal: a familia, o amor, o sexo, a morte e a ilusión da inmortalidade (De Eros e Thánatos ó corpo biónico), o sida, a homosexualidade, o racismo, a marxinação, a guerra, a droga, a comunicación/incomunicación (*) (*)

7.- A volta do xénero. ¿Un novo feminismo? Penélope contra Ulises: a identidade e a diferenza no novo marco estético de poéticas sociopolíticas. A ruptura da visión eurocéntrica e a incorporación das periferias: multiculturalismo, mestizaxe e hibridismo. Biodiversidade e identidade no planeta global. As posicións teóricas e o auxe das bienais periféricas. Modelos: Latinoamérica, Asia e África (*) (*)

8.-Nuevos comportamientos estéticos: Eros e Thánatos/A Bela e a Besta: fronte á estética kantiana. Un nuevo modelo de beleza: Dave Hickey. Perversión e perturbación: a fascinación polo belo espantoso de Dostoiévski. Sexo, morte, transcendencia e inmortalidade, enfermidade e dexeneración Os artistas de Sensation outros modelos. (*) (*)

9.-De novo a pintura. Os modelos. A persistencia (*) (*)
da tradición. Mais aló do material. Os xéneros
dilúense como pintura. Un espazo de
comportamento social: A fotografía como pintura.
A pintura como espazo da totalidade: o campo
amplio. As novas abstraccións. Realismos,
hiperrealismos e neokitsch. Os apropiacionismos
e a fotografía.

10.- As novas posicións estéticas despois do 11 (*) (*)
de setembro de 2001. O proceso mundializador.

11.- O mundo artístico entre 1945 e o nacemento (*) (*)
da conciencia postmoderna (os anos 80 do século
XX): das neovangardas a ruptura do concepto de
vanguardia

12.- O século XX: do nacemento da modernidade (*) (*)
ó desenrolo das vangardas históricas (1900-1945)

13.- A arte na Europa da primeira (*) (*)
contemporaneidade. O século XIX: neoclasicismo
e romanticismo. Un artista revolucionario: Goya.
Variacións artísticas na época das revolucións
liberais e da revolución industrial:
realismo, impresionismo e postimpresionismo.
Simbolismo e modernismo. O realismo máxico.

14.- A arte da Europa Moderna: O barroco e o (*) (*)
renacemento. As súas posicións estéticas a
través das artes visuais.

15.- A arte na Idade Media. Do paleocristiano e (*) (*)
Bizancio ás variantes prerrománicas occidentais.
A arte árabe e os modelos da España
musulmana.
O románico e o gótico. O mudéxar.

16.-A orixe da arte: a prehistoria entre Altamira e (*) (*)
a rexión levantina. Os Petroglifos. A arte no
antigo Oriente: Exipto. A antigüidade clásica:
Grecia e
Roma.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	42	20.5	62.5
Saídas de estudo/prácticas de campo	8	12	20
Seminarios	5	22	27
Debates	14.5	0	14.5
Titoría en grupo	5	0	5
Probas de resposta curta	1	0	1
Traballos e proxectos	0	20	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición de temas
Saídas de estudo/prácticas de campo	SAÍDAS DE ESTUDOS: Febreiro: Visita ó Museo de Pontevedra. Marzo: Visita ó CGAC de Santiago de Compostela. Abril: Visita ó MARCO de Vigo Maio: Visita MACUF de A Coruña Visitas a monumentos históricos da cidade. Visitas a exposicións temporais que garden relación cos contidos da materia (Pendente de confirmación. Anunciarase cando coñezamos a programación das distintas institucións)
Seminarios	Traballos en grupo sobre los temas propuestos
Debates	Debates sobre los temas expuestos en clase o salidas de campo
Titoría en grupo	Revisión de los trabajos

Atención personalizada

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral		50
Traballos e proxectos		50

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

BAZIN, G.,, **Historia del arte.**, Edit. Omega,
 BELL, J., **El espejo del mundo. Una historia del arte**, Edit. Paidós,
 BOZAL, Valeriano, **Historia de las ideas estéticas y teorías artísticas contemporáneas, Vols. I, II**, Visor,,
 BAZIN, G, **Historia del arte**, Edit. Omega,
 BOZAL, V.,, **Historia del arte en España I. Desde los orígenes hasta la Ilustración**, Istmo,
 BOZAL, Valeriano, **Historia del arte en España II. Desde Goya hasta nuestros días**, Istmo,
 FARGA MULLOR, M. R., FERNÁNDEZ, M. J.,, **Historia del arte**, Edit. Pearson,
 GUASCH, A.M.,, **El arte del siglo XX en sus exposiciones, 1945-1995.**, Ediciones del Serbal,
 GUASCH, A.M.,, **El arte último del siglo XX. Del Postminimalismo a lo multicultural**, Alianza,
 GROSENICK, U y RIEMSCHEIDER, B, **Art Now. Arte y artistas a principios del Nuevo milenio**, Edit. Taschen,
 HADEN-GUEST, A, **Al natural. La verdadera historia del mundo del arte**, Edit. península/Atalaya,
 HARTT, F, **Arte. Historia de la pintura, escultura y arquitectura**, Akal,
 HONOUR, H., FLEMING, J.,, **Historia mundial del arte**, Edit. Akal,
 LUCIE-SMITH, E.,, **Movimientos artísticos desde 1945**, Edic. Destino,
 MARCHÁN, S.,, **Del arte del objeto al arte del concepto**, Edit. Akal,
 RAMÍREZ, J.A. (dir.),, **Historia del arte , 4 vols., ,** Alianza,,
 VV. AA, **El ABC del arte**, Edit. Phaidon,
 VV.AA., **Historia Universal del arte. El siglo XX y Tendencias del arte actual**, Volúmenes IX y XI,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Técnicas escultóricas/P01G010V01203

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Antropoloxía: Antropoloxía da arte/P01G010V01101

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Técnicas pictóricas/P01G010V01104

Outros comentarios

Valoraranse os seguintes requisitos:

- . A participación en todas as actividades que se suxiran nas clases
  - . A lectura comprensiva de textos
  - . A capacidade para expresarse oralmente en público
  - . A asistencia a clase
  - . O manexo e consulta dos fondos bibliográficos e videográficos da biblioteca da Facultade.
- Pautas para a millora para a recuperación:
- . Titorías nas que podremos ir vendo a evolución e aprendizaxe
  - . Probas escritas e orais, nas que poremos en común os avances e estado actual do rendemento individual e en grupo.
  - . Probas de auto-reflexión nas que cada grupo ou persoa poida reflexionar de forma sistemática sobre o que estamos traballando, os avances sobre o aprendido, e a funcionalidade práctica dos contidos impartidos.